

יבמות כד

לזה שנים ולזה שנים וכו'.

קושי: הא תו למה לי? היינו הך!

תירוץ: מהו דתימא ליגזור דלמא מייבם בלא חליצה, קמ"ל.

קושי: מ"ש מהא דתנן: **ארבעה אחין, שנים מהן נשואין שתי אחיות, ומתו הנשואין את האחיות?**

תירוץ: הכי השתא?

	לזה שנים ולזה שנים...	ארבעה אחין, שנים מהן נשואין שתי אחיות, ומתו הנשואין את האחיות	
הדין	אחד חולץ ואחד מייבם	הרי אלו חולצות ולא מתייבמות	
ההבדל	כל חד וחד אימור דידיה קא מתרמיא ליה – זה רק עניין של ספק	אי למ"ד יש זיקה - יש זיקה – אחותו	זקוקה בודאי ואי למ"ד אסור לבטל מצות יבמין - אסור לבטל מצות יבמין

קדמו וכנסו - אין מוציאין כו'.

הבאת ברייתא: תני שילא: **ואפי' שניהם כהנים.**

שאלה: מ"ט?

תשובה: חלוצה דרבנן היא, וספק חלוצה לא גזרו בהו רבנן.

קושי: וחלוצה דרבנן היא? והתניא: **אין לי אלא גרושה, חלוצה מנין?**

ת"ל: **neki!**

תירוץ: מדרבנן הוא, וקרא אסמכתא בעלמא הוא.

משנה. מצוה בגדול לייבם, ואם קדם הקטן - זכה.

הבאת ברייתא:

איה הפכור	אכר תלף	יקום אפ' אחיו	ולא יאחה נו
מיכן שמצוה בגדול לייבם	פרט לאילונית שאין יולדת	לנחלה	פרט לסריס ששמו מחוי

אתה אומר: לנחלה, או אינו אלא לשם? יוסף - קורין אותו יוסף, יוחנן - קורין אותו יוחנן? נאמר כאן **יקום אפ' אחיו**, ונאמר להלן **אפ' אחיהם יקראו בנחלתם**, מה שם האמור להלן נחלה, אף שם האמור כאן לנחלה;

דברי רבא על הברייתא: אמר רבא: אף על גב דבכל התורה כולה אין מקרא יוצא מידי פשוטו, הכא אתאי גזרה שוה אפיקתיה מפשטיה לגמרי.

קושי על הגזירה שווה: ואי לאו גזרה שוה, הוה אמינא **אפ' אחיהם יקראו בנחלתם** - שם ממש? למאן קמזהר רחמנא?

• ליבם, "יקום על שם אחיך" מיבעי ליה!

• אי לבי דינא, "יקום על שם אחי אביו" מיבעי ליה!

תירוץ: ודלמא הכי קאמר להו רחמנא לבית דין: אמרו ליה ליבם יקום על שם אחיו!

אלא אתאי גזרה שוה אפיקתיה לגמרי.

הצעה	דחייה
השתא דאמרת: קרא בגדול כתיב, אימא: בכור לייבם, פשוט לא לייבם!	א"כ, אשת אחיו שלא היה בעולמו דמיעט רחמנא, למה לי? קושי: פריך רב אחא, ואימא: למעוטי בוכרא דאמא!
אימא: כי איכא בכור - תתקיים מצות יבום, כי ליכא בכור - לא תתקיים מצות יבום!	תירוץ: ההוא לא מצית אמרת, דיבום בנחלה תלה רחמנא, ונחלה מן האב ולא מן האם
ואימא דמית קטן, ואמר רחמנא: לייבם בכור!	אמר קרא: אמת אחך אהב , מי לא עסקינן דמית בכור, ואמר רחמנא: לייבם קטן?
ואימא: כי ליכא בכור - קדם קטן זכה, ואי איכא בכור - קדם קטן לא זכה!	הא מיעט רחמנא אשת אחיו שלא היה בעולמו

כבכור, מה בכור - בכורתו גרמה לו, אף גדול - גדולתו גרמה לו.	ואימא: כי איכא בכור - ליהדר אגדול, כי ליכא בכור - אין חוזרין אצל גדול! אלמה תני אביי קשישא: מצוה בגדול לייכם, לא רצה - הולכים אצל אחיו הקטן, לא רצה - חוזרין אצל גדול!
אמר קרא: <i>יקום צ'א'נ'ה</i> , והרי קם	ואימא: כי מייבם בכור - לישקול נחלה, כי מייבם פשוט - לא לישקול נחלה!

קושי: ואלא בכור דקרייה רחמנא, למאי הלכתא?

תירוץ: לגרעותא, מה בכור אינו נוטל בראוי כבמוחזק, אף האי אינו נוטל בראוי כבמוחזק.

משנה.

סתירה	משנה הנטען על השפחה ונשתחררה, או על העובדת כוכבים ונתגיירה - הרי זה לא יכנוס הגיור עובד	אחד איש שנתגייר לשום אשה, ואחד אשה שנתגיירה לשום איש, וכן מי שנתגייר לשום שולחן מלכים, לשום עבדי שלמה - אינן גרים עד שיתגיירו בזמן הזה; <u>קושי</u> : בזמן הזה ס"ד? <u>תירוץ</u> : אלא אימא: כבזמן הזה! הגיור לא עובד
פתרון הסתירה	הא איתמר עלה, א"ר יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב: הלכה כדברי האומר כולם גרים הם <u>קושי</u> : אי הכי, לכתחלה נמי! <u>תירוץ</u> : משום דרב אסי, דאמר רב אסי: <i>הסר אמך עקלות פה וללות עפתיס ו'ד'.</i>	

הבאת ברייתא: ת"ר: אין מקבלין גרים לימות המשיח; כיוצא בו לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה.

מקור לדברי הברייתא: א"ר אליעזר, מאי קרא? *הן לך ל'אז' אפס מאותי מ' לך אתך צ'א'יק יב'א'ל*, אבל אידך לא.

הנטען על אשת איש והוציאוה מתחת ידו, אף על פי שכנס - יוציא.

הבנת רב במשנה: אמר רב: ובעדים.

קושי על רב: אמר רב ששת: אמינא, כי ניים ושכיב רב אמר להאי שמעתתא; דתניא: הנטען

על אשת איש והוציאוה על ידו, ונתגרשה מתחת ידי אחר, אם כנס - לא יוציא; ה"ד?

• אי דאיכא עדים, כי אתא אחר ואפסקיה לקלא מאי הוי?

• אלא לאו דליכא עדים, וטעמא דאתא אחר ואפסקיה לקלא, הא לאו הכי מפקינן!

תירוץ: אמר לך רב: הוא הדין דאע"ג דלא אתא אחר ואפסקיה לקלא - אי איכא עדים מפקינן, אי ליכא עדים לא מפקינן, והכי קאמר, דאע"ג דאתא אחר ואפסקיה לקלא, לכתחלה לא יכנוס.

עוד קושי על רב: מיתיבי: בד"א - כשאין לה בנים, אבל יש לה בנים - לא תצא, ואם באו

עדי טומאה, אפילו יש לה כמה בנים - תצא!

תירוץ: רב מוקי לה למתניתין, ביש לה בנים ויש לה עדים.

יש עדים	אין עדים	
תצא	תצא	אין בנים
תצא (מקרה במשנה)	לא תצא (רישא של הברייתא)	יש בנים

קושי על התירוץ: ומאי דוחקיה דרב לאוקמי למתניתין ביש לה בנים ויש לה עדים, וטעמא דאיכא עדים מפקינן, ואי ליכא עדים לא מפקינן? לוקמה בשאין לה בנים, אף על גב דליכא עדים!

תירוץ: אמר רבא: מתניתין קשיתה, מאי איריא דתני *ה'א'ל'א'?* ליתני הוציאה!

אלא כל הוציאוה - בבית דין, ובית דין בעדים הוא דמפקי.

תירוץ אחר בעקבות הקושי מהברייתות על רב :

ברייתא 2	ברייתא 1	משנה
<p>בד"א - כשאין לה בנים, אבל יש לה בנים - לא תצא, ואם באו עדי טומאה, אפילו יש לה כמה בנים – תצא תלוי אם יש/אין בנים</p>	<p>הנטען על אשת איש והוציאוה על ידו, ונתגרשה מתחת ידי אחר, אם כנס - לא יוציא משמע כשאין עדים</p>	<p>הנטען על אשת איש והוציאוה מתחת ידו, אף על פי שכנס – יוציא רב – כשיש עדים</p>
<p>רבי היא ; דתניא : רוכל יוצא ואשה חוגרת בסינר, אמר רבי : הואיל ומכוער הדבר - תצא ; רוק למעלה מן הכילה, אמר רבי : הואיל ומכוער הדבר - תצא ; מונעלים הפוכים תחת המטה, אמר רבי : הואיל ומכוער הדבר - תצא</p>		

